

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

N 2 1 1 1 0 1 2 1

6.
razred

Torek, 4. maj 2021 / 60 minut

Dovoljeni pripomočki: učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 6. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili.

Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Pri nalogah, pri katerih je treba obkrožiti črko pred pravilnim odgovorom, obkroži samo eno črko, razen če v navodilu ni določeno drugače.

Piši čitljivo in s pisanimi ali z malimi tiskanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.

Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani.

N 2 1 1 1 0 1 2 1 0 2

N 2 1 1 1 0 1 2 1 0 3

3/16

PRILOGA

I. DEL

Besedilo: Jana Zirkelbach

Ti & jaz

JE UČENJE RES TAKO GROZNO?

Nihče mi ne bo rekel, da se veseli učenja. Učenje je delo in ne zabava, lahko pa si naredimo, da bo sprejemljivejše, in smo pri tem uspešni.

ČEMU SE JE VREDNO UČITI?

Najbrž ni nikogar, ki se kdaj ne bi vprašal, zakaj je treba to znati ... Če smo slabe volje, mislimo samo eno – kaj je te šole sploh treba.

Eno gotovo drži: tisti, ki so vsaj malo prepričani, da je dobro kaj znati, imajo precej prednosti pred onimi, ki o tem nočemo razmišljati. V razredu jih sicer lahko obsodimo, da so piflarji, ampak njim je lažje, ker so motivirani.

No, pa poglejmo, kateri so načini, da pridemo najhitreje in najlažje do zastavljenega cilja.

KAKO SE PRIPRAVIŠ NA UČENJE?

Za učenje je potrebna zbranost. Res je, da so redki posamezniki zmožni biti zbrani tudi v zelo nenavadnih okoliščinah, ampak to so le izjeme. Za večino pa velja naslednje:

Prostor

Prostor za učenje naj bo osvetljen z dnevno svetlobo in v njem naj ne bo hrupa. Priporočljivo je, da so okna na levi strani mize in miza naj ne bo obrnjena na ulico (če je le mogoče, seveda). Dobro je, da se učimo vedno v istem prostoru.

Učimo se sede za mizo in nikakor ne zleknjeni na postelji. Za budnost naših

možganov potrebujemo določeno napetost mišic, ustrezni pretok krvi, ki omogoča tudi možganom boljšo prekrvavitev in boljše delovanje.

Hrana

Ni priporočljivo, da smo preveč siti, ko se spravimo k učenju, pa tudi preveč lačni ne. Včasih so bili prepričani, da je učenje naporno delo in je zato treba pošteno jesti, sicer možgani ne bodo delovali. Danes pa velja, da moramo poskrbeti predvsem za zadostno količino vitaminov in mineralov.

Gibanje

Tudi vsakodnevno gibanje na svežem zraku je pomembno za zbranost. Poskrbeti moramo za »prezračenost« telesa. Preden se začnemo učiti, pojdi-mo hitro na sprehod ali na kolo.

Spanje

Privoščiti si moramo dovolj spanja, sicer niti približno ne bomo dovolj zbrani za učenje. Osnovnošolcem se priporoča do 9 ur spanja, da so dobro spočiti, z leti pa se število ur spanja zmanjšuje.

Odmori

Med učenjem so nujni odmori, ki naj bodo čim aktivnejši (v smislu razgibavanja). Odmor je počitek tudi za možgane, da se bolje »obnovijo« in pripravijo za nadaljnje delo.

OBRNI LIST.

KAKO SI LAŽJE ZAPOMNITI?

Če je snov nezanimiva, si jo je dobro narediti vsaj malo privlačno. Na primer nezanimivi snovi obarvamo naslove ali poleg naslova narišemo kakšno figuro, graf itd. Snov si lahko predstavljamo kot filmček in ji dodamo kakšno smešno lastnost v svoji glavi. Pametno je, če si izpišemo ključne besede na list in potem ponavljamo snov ob izpisanim.

Zelo pomaga tudi ponavljanje v paru. S sošolcem ali sošolko lahko izmenično igrata vlogi učitelja in učenca in nezanimiva snov nenadoma postane dobro gradivo za kviz.

(Prirejeno po reviji *PIL*, št. 8, april 2019, str. 6–7.)

II. DEL

Mateja Gomboc

IME MI JE JON

Trinajstletni Jon piše dnevnik. V petek, 28. januarja, je vanj zapisal:

Zdaj pa poslušaj, kaj se mi je danes zgodilo. Če to ni nekaj hecnega! Grem iz šole, odklepam vrata našega bloka. In srečam Velikega, se pravi Adijevega brata, pravzaprav polbrata, ki je odhajal ven. Ustavi se pri meni in mi reče: »Ej, ti, a je to tvoj bicikel?«

Pokimam, čeprav me je kar stisnilo od groze, on pa pravi: »Pa veš, da je kar odklenjen?«

Malce sem se zmedel in skoraj prikimal, potem pa sem se zlagal: »A tako? Nisem vedel ...«

»Ja, in lahko bi ti ga kdo ukradel!« Potem pa je še dodal: »Zadnje kolo je zvito. Pripelji ga dol k nam, v klet, da ti ga popravim. Čez kakšno uro bom nazaj.« In je šel.

Skoraj sem padel dol od začudenja!

Tako sem odfrčal k Ini, da ji to povem, pa je seveda ni bilo doma. Kdaj je pa še bila doma, ko sem jo iskal? Vihro je bil nedosegljiv, klícal sem ga po mobiju, pa nič. Tako nisem imel s kom deliti viharja misli, ki so se mi porodile po debati z Velikim. Malce sem se tudi bal iti sam k njemu v klet. Kaj, če bi mi kaj naredil? Mogoče pa je bolje, da sem bil sam, ker bi Ina ali Vihro videla, da me je strah, in bi si me še privoščila.

Točno čez eno uro sem kolo odpeljal v klet. Veliki in Medo sta bila tam, vrata kleti so bila kar odprta. Imel sem kaj videti: klet sta spremenila v kolesarsko delavnico. V obdelavi sta imela eno kolo, zraven pa je stal nek fant, ki ga nisem poznal. Izkazalo se je, da je čakal na kolo, da ga odpelje, ko bo popravljeno. Vseeno je Veliki, ko sem se prikazal na vratih, stopil k meni. Prav prijazen je bil: »No, si že prišel. Dobro je to, danes imam čas.«

Počepnil je k mojemu kolesu in pokazal: »Vidiš, tu je zvito. Si malo preveč dirkal, kaj? Je že prav, jaz sem tudi, ko sem bil toliko star kot ti. Kar pusti mi ga, čez kakšno uro bo že kot nov.«

»In ... koliko bo to stalo, tako popravilo?«

Ustrašil sem se namreč, da bo mojih 14 evrov premalo. Zakaj sem vedno brez denarja?

Posmejal se mi je: »Ej, med sosedji se bomo že zmenili.«

Evo, nisem izvedel in sem bil samo na trnih, celo uro, ko sem čakal na kolo.

Sem pa izvedel nekaj bistvenega: bicikle popravljajo! Morda je to samo za kamuflažo, ker jih v resnici kradejo in preprodajajo. Res sicer, da bolj na črno. Ampak tale Veliki je bil danes prav prijazen do mene.

Vrnil sem se v klet spet točno eno uro pozneje. Bicikel me je že čakal pred kletjo. Ne boš verjel, ampak celo spucan, očiščen! Veliki in Medo sta imela v obdelavi že

OBRNI LIST.

nek drug bicikel. Tudi onega od prej ni bilo več, prav tako ne tistega fanta.

»O, hvala,« sem jima rekel. »Torej, koliko to stane?«

»Seveda nič, saj sem ti rekel, da se za sosede ne računa! Samo nisem mogel tega reči direkt, da se ne bi oni prej kaj usajal,« mi je odgovoril Veliki.

Padeš dol!

Zjecljal sem zahvalo, štorasto in v zadregi, ker kar nisem mogel verjeti, kar sem doživel in zvedel. Jaz sem jih pa imel za barabe! Jaz sem se pa bal iti sam v klet!

(Odlomek.)

(Mateja Gomboc: *Ime mi je Jon*. Ljubljana: Založba Mladika, 2013. 112–113.)

N 2 1 1 1 0 1 2 1 0 7

I. DEL

Naloge iz I. dela se navezujejo na besedilo *Je učenje res tako grozno?*.

Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Kaj je naslov besedila? Obkroži.

- A Ti & jaz
- B Je učenje res tako grozno?
- C Čemu se je vredno učiti?
- Č Kako se pripraviš na učenje?
- D Kako si lažje zapomniti?

(1 točka)

2. Kdo je napisal besedilo?

(1 točka)

3. Komu predvsem je namenjeno besedilo? Utemelji, iz česa v besedilu je to razvidno.

Odgovor: _____

Utemeljitev: _____

(2 točki)

4. Ali je učenje po mnenju avtorice zabavno početje? Odgovor pojasni v obliki povedi.

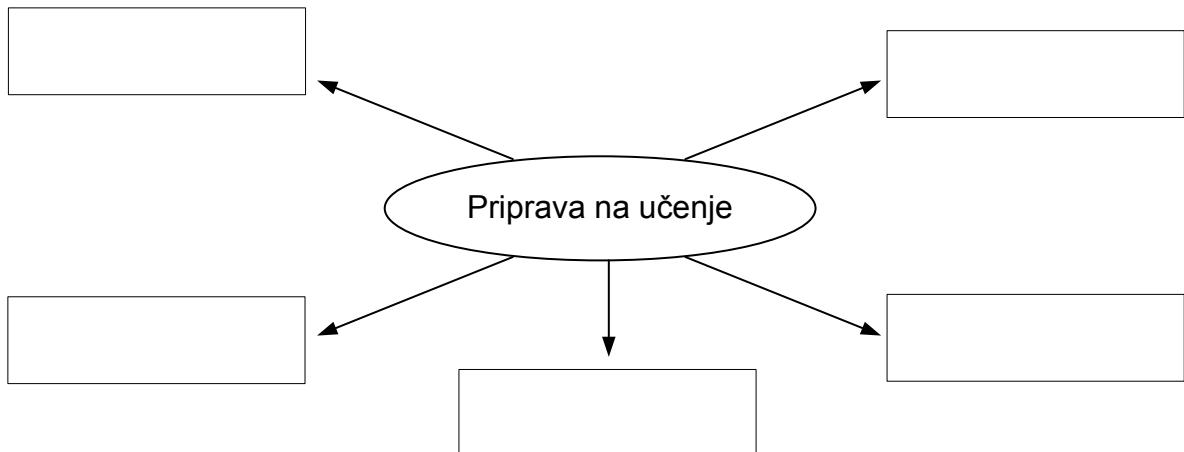

(2 točki)

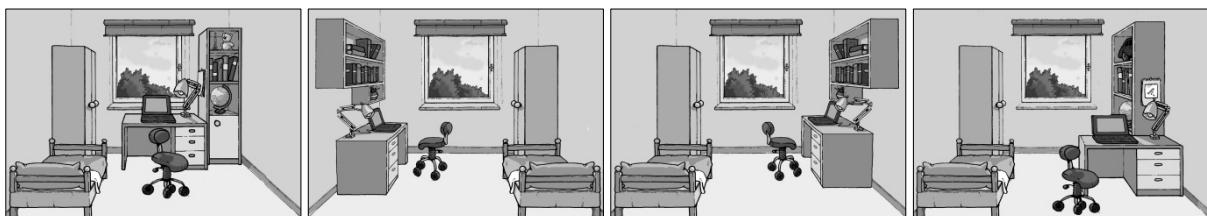

5. Dopolni miselni vzorec o delu besedila, ki je sivo obarvan (*Kako se pripraviš na učenje?*). Napiši samo ključne besede.

(1 točka)

6. a) Na kateri sličici je miza v sobi postavljena najprimernejše za učenje? Sličico označi s ✓.

(1 točka)

6. b) Kaj je – poleg postavitve mize – še značilno za prostor, ki je primeren za učenje? Napiši eno značilnost.

(1 točka)

N 2 1 1 1 0 1 2 1 0 9

9/16

7. Kaj je značilno za delovanje naših možganov, če se učimo leže?

(1 točka)

8. Kaj pomeni, da moramo poskrbeti za »prezračenost« telesa? Obkroži.

- A Učiti se moramo v prezračenem prostoru.
- B Učiti se moramo na prostem.
- C Redno moramo zračiti svoja oblačila.
- Č Redno se moramo gibati na svežem zraku.

(1 točka)

9. Koliko ur spanja potrebujejo osnovnošolci? Obkroži.

- A Enako kot odrasli.
- B Manj kot odrasli.
- C Več kot odrasli.
- Č V besedilu ni podatka o tem.

(1 točka)

10. Preberi poved.

Včasih so bili prepričani, da je učenje naporno delo in je zato treba pošteno jesti, sicer možgani ne bodo delovali.

Kaj pomeni podčrtani del? Razloži s svojimi besedami.

(1 točka)

11. V povedi je podčrtana beseda. Obkroži njeno protipomenko.

Ni priporočljivo, da smo preveč siti, ko se spravimo k učenju, pa tudi preveč lačni ne.

(1 točka)

12. Preberi poved.

No, pa poglejmo, kateri so načini, da pridemo najhitreje in najlažje do zastavljenega cilja.

12. a) Vprašaj se po podčrtanih besedah. Vprašalnico napiši na črto.

(1 točka)

12. b) Kaj sta podčrtani besedi? Obkroži.

- A Lastnostna pridevnika.
- B Vrstna pridevnika.
- C Časovna prislova.
- Č Načinovna prislova.

(1 točka)

13. Poved pretvori v nikalno.

Pred učenjem bo pojedel velik sendvič.

(1 točka)

N 2 1 1 1 0 1 2 1 1 1

14. Preberi poved.

Privoščiti si moramo dovolj spanja.

14. a) Kaj je podčrtana beseda? Obkroži.

Namenilnik.

Nedoločnik.

(1 točka)

14. b) Zakaj je v povedi uporabljena prav ta podčrtana oblika glagola?

(1 točka)

15. Preberi poved.

Preden se začnemo učiti, pojdim hitro na sprehod ali na kolo.

Strni poved. Začni z besedo *pred*.

Pred _____

(2 točki)

16. Beseda *pojdim* je v besedilu deljena kot *pojdi-mo*. Ali jo lahko delimo še kako drugače? Obkroži.

A Ne.

B Lahko jo delimo kot *pojdim-o*.

C Lahko jo delimo kot *po-jdimo*.

Č Lahko jo delimo kot *poj-dimo*.

(1 točka)

17. Predstavljam si, da si Saša. Sošolec Timi te je vprašal, kako bi si učno snov naredil privlačnejšo in si jo lažje zapomnil. V krajšem zaokroženem besedilu mu napiši 4 predloge. Pri tem upoštevaj podatke iz dela besedila z naslovom *Kako si lažje zapomniti?*. Ne prepisuj povedi iz besedila.

A		3
B		2

Dragi Timi,

Želim ti veliko uspeha pri učenju.

Saša

N 2 1 1 1 0 1 2 1 1 3

II. DEL

Naloge iz II. dela se navezujejo na besedilo Mateje Gomboc *Ime mi je Jon.*

Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Ali je oseba, ki piše dnevnik, tudi napisala izhodiščno besedilo? Obkroži.

DA   NE

Utemelji:

(1 točka)

2. O čem predvsem govori besedilo? Obkroži.

- A O Jonovem občudovanju Velikega.
- B O Jonovi jezi nad Ino in Vihrom.
- C O Jonovem odnosu do denarja.
- Č O popravilu Jonovega kolesa.

(1 točka)

3. V besedilu sta podprtani dve povedi. Koga z njima nagovarja Jon?

(1 točka)

4. Kje se zgodba dogaja? Navedi dva dogajalna prostora.

(1 točka)

5. Napiši glavno književno osebo in dve stranski.

Glavna književna oseba: _____

Stranski književni osebi: _____

(2 točki)

6. Kakšen je Veliki v odnosu do Jona? Svoj odgovor utemelji s podatkom iz besedila. Odgovori v obliki povedi.

(2 točki)

7. Jon omenja tudi svoja prijatelja Ino in Vihra. V kratkem zaokroženem besedilu napiši:

- zakaj ju je Jon želel poiskati in
- kako razdvojeno se je zaradi njune odsotnosti počutil.

A		2
B		1

N 2 1 1 1 0 1 2 1 1 5

15/16

8. Preberi izpisani del iz izhodiščnega besedila.

»In ... koliko bo to stalo, tako popravilo?«

Ustrašil sem se namreč, da bo mojih 14 evrov premalo. Zakaj sem vedno brez denarja?

Posmejal se mi je: »Ej, med sosedji se bomo že zmenili.«

Kaj je Veliki želel povedati o plačilu za popravilo kolesa? Upoštevaj podčrtani del. Razloži s svojimi besedami.

(1 točka)

9. Napiši zaokroženo besedilo. V njem predstavi:

- kako je Jon doživljal Velikega na začetku in zakaj;
- kako ga je doživljal na koncu;
- kaj je Jon ob dogodku spoznal.

A		3
B		2

OBRNI LIST.

10. Kdo je napisal veliko pesmi? Obkroži.

- A Leopold Suhodolčan
- B Hans Christian Andersen
- C Boris A. Novak
- Č Astrid Lindgren

(1 točka)

Skupno število točk: 45